

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

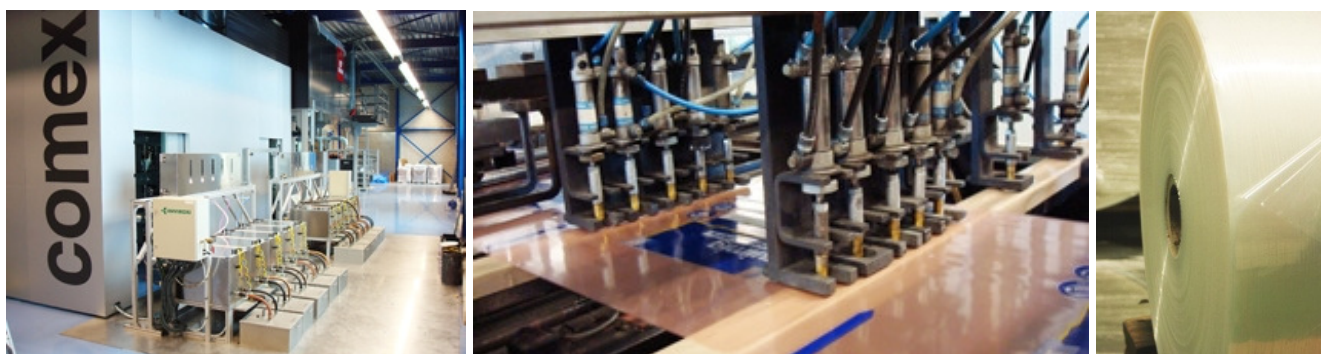
Samenvatting rapportage Masterclass Energiebesparing op de werkvloer

2016

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Samenvatting rapportage Masterclass 'Energiebesparing op de werkvloer' **2016**

Dr. Arlette Hesselink
Drs. Dirk Knecht

ResCon, research & consultancy
Haarlem, april 2017
RVO.nl project refnr. P015616008, dossier code 0156-16-02-54-001

Samenvatting

VAPRO en ResCon hebben in 2016 voor de derde keer de masterclass 'Energie besparen op de werkvloer' gegeven aan een groep stafmedewerkers/KAM-coördinatoren uit de rubber- en kunststofindustrie. De masterclass is in opdracht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) uitgevoerd en actief ondersteund door de Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie (NRK). In 2016 hebben zeven stafmedewerkers/KAM-coördinatoren uit vijf rubber- en kunststofindustrie bedrijven deelgenomen aan de training.

Het vroegtijdig betrekken van managers en de collega's die het energiebesparende gedrag moeten gaan vertonen is bij de opzet en invulling van de activiteiten essentieel. Door tijdens de masterclass eerst relatief kleine activiteiten in gang te zetten wordt er praktijkgericht geleerd en eerste successen gehaald. De successen zijn een belangrijke motivatie en basis om verdere activiteiten uit te rollen. Om het energieverbruik op de werkvloer terug te dringen zijn de deelnemers van de masterclass uitgedaagd om samen met de medewerkers op de werkvloer energiebesparende activiteiten op te zetten en uit te voeren. Tijdens de masterclass hebben de deelnemers geleerd hoe je via een systematische aanpak bewustwording en gedrag kunt beïnvloeden. Ook hebben zij veel praktische tips en goede voorbeelden aangereikt gekregen, hebben zij onderling kennis en ervaringen kunnen delen en was er intervisie op locatie. De bijeenkomsten hebben bij de deelnemende organisaties plaatsgevonden. Voor de start van elke bijeenkomst is een rondleiding gegeven. Tijdens deze rondleiding zijn inzichten verkregen over hoe het bedrijf in elkaar steekt en wat ze van elkaar kunnen leren wanneer het gaat om energieverbruik/-verspilling, het maken van afspraken en de verschillende culturen. Deze aanpak is vergrootte het leereffect van de masterclass.

De masterclass krijgt van de deelnemers een rapportcijfer 7.6. Uit de evaluatie van RVO blijkt dat er vooral winst geboekt is op het betrekken van het management bij de realisatie van energiebesparing, betere organisatie van de taakverdeling rond verantwoordelijkheden voor energiemanagement, projectmatig werken en het verkrijgen van nieuwe inzichten. Ook wordt naast energiebesparing een bredere spin off beschreven waarbij gedacht kan worden aan samenwerking, projectmatig werken en beter zicht hebben op elkaars kwaliteiten.

De deelnemende bedrijven zijn naar aanleiding van de training gestart met energiebesparende projecten zoals weekendstops, aanpassing van het lichtplan, energieverbruik in het laboratorium en het opladen van de accu's van de heftrucks. Ook zijn er nulmetingen uitgevoerd en plannen gemaakt voor toekomstige activiteiten. Eén deelnemend bedrijf is voor de masterclass al gestart met meerdere projecten en heeft de opgedane kennis van de masterclass daarbij ingezet.

De aanpak om energiebesparing te realiseren door bewustwording en gedragsverandering is succesvol gebleken. Deelnemers aan de masterclass hebben naast een project gericht op bewustwording en gedrag ook verschillende technische veranderingen in gang gezet. Dit heeft plaats kunnen vinden door het tijdens de training verkrijgen van de juiste vaardigheden en tools, vroegtijdige commitment van het management, monitoren van het energieverbruik, draagvlak van de collega's op de werkvloer en het starten met een haalbare casus met eerste successen. De masterclass waarbinnen de combinatie techniek en sociale innovatie (gedrag en draagvlak) is aangeboden blijkt de perfecte combinatie om energiegedrag op de werkvloer te realiseren. Dit aanbod is mogelijk gemaakt door de samenwerking tussen VAPRO, een bedrijf gespecialiseerd in techniek en opleiden, en ResCon, een bedrijf gespecialiseerd in gedragsverandering.

Kern successen van de training

- ✓ Co-creëer met zowel management als degenen die het energiebesparend gedrag moeten vertonen vanaf de start: zo creëer je blijvende draagvlak.
- ✓ Zet een combinatie van top-down maar vooral ook bottom-up in.
- ✓ Vraag betrokkenen om ideeën en faciliteer het proces: zo maak je verandering mogelijk.
- ✓ Zet communicatie zo snel mogelijk in. Informeer breed: zo is iedereen (het management, degenen die het energiebesparende gedrag moeten vertonen en andere collega's) goed geïnformeerd.
- ✓ Maak er een project van met een projectteam.
- ✓ Formuleer het te behalen resultaat SMART: zo maak je concreet welk resultaat je precies wilt bereiken.
- ✓ Start niet zonder commitment van het management: zo kun je zorgen voor tijd en budget.
- ✓ Organiseer urgentie / prioriteit.
- ✓ Train praktijkgericht: start met kleine haalbare cases, maak het SMART, leer, doe ervaring op en vier / communiceer het succes.
- ✓ Combineer monitoring & gedragsverandering: zo krijg je aanknopingspunten voor besparingen (verspillers), voortgang en successen scherp.
- ✓ Sluit aan bij de cultuur van je eigen organisatie. Wat niet wegneemt dat je geen gebruik kunt maken van inspirerende voorbeelden.
- ✓ Zet een interventiemix in (wed niet op één paard). De instrumentplanner geeft richting.
- ✓ Los het technisch op waar kan: zo kun je het meest snel succes boeken.

do's	dont's
<ol style="list-style-type: none">1. Communiceer2. Zorg voor commitment3. Organiseer monitoring4. Vier successen5. Maak er een project van	<ol style="list-style-type: none">1. Maak het niet te groot2. Blijf niet hangen in plannen maken om...3. Doe het niet alleen, organiseer een team om je heen4. Kopieer niet wat anderen doen, maar stem activiteiten af op de cultuur van je eigen bedrijf

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Croeselaan 15 | 3521 BJ Utrecht

Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht

T +31 (0) 88 042 42 42

F +31 (0) 88 602 90 23

E klantcontact@rvo.nl

www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | november 2017

Publicatienummer: RVO-108-1701/RP-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.